

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๘๐๒/๑๒๓

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

เรื่อง ความเห็นในการเข้าเป็นภาคีพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๖ ของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางทะเลเนื่องจากการทิ้งวัสดุเหลือใช้และวัสดุอย่างอื่น ค.ศ. ๑๙๗๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๘๒๒ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคมได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ (๑.) การเข้าเป็นภาคีพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๖ ของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางทะเลเนื่องจากการทิ้งวัสดุเหลือใช้และวัสดุอย่างอื่น ค.ศ. ๑๙๗๒ (1996 Protocol to the Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wastes and Other Matter, 1972) โดยขอตั้งข้อสงวนว่าไม่ใช่บังคับบริเวณน่านน้ำภายในของประเทศไทย และ (๒.) ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันมลพิษทางทะเลเนื่องจากการทิ้งของเสียหรือวัสดุอื่นลงทะเล พ.ศ. ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. การเข้าเป็นภาคีพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๖

๑.๑ พิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๖ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้รัฐภาคีกำหนดมาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันมลภาวะทางทะเลเนื่องจากการทิ้งวัสดุเหลือใช้และวัสดุอย่างอื่นลงทะเล โดยห้ามทิ้งวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุอย่างอื่นบางชนิดลงทะเล ฯลฯ และกำหนดข้อยกเว้นให้รัฐภาคีสามารถอนุญาตให้มีการทิ้งวัสดุหรือของเสียลงทะเลได้ หากมีเหตุจำเป็นต้องรักษาความปลอดภัยต่อชีวิตมนุษย์ ความปลอดภัยของเรือ เป็นต้น

๑.๒ ในมิติระหว่างประเทศ การเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ ยังสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยในฐานะรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (United Nations Convention on the Law of the Sea 1982) เนื่องจากอนุสัญญาฯ ข้อ ๒๑๐ กำหนดให้รัฐภาคีออกกฎหมายและข้อบังคับเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากการทิ้งเท และข้อ ๒๑๖ กำหนดให้รัฐชายฝั่งบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับภาวะมลพิษจากการทิ้งเทด้วย

๑.๓ สำหรับประเด็นเรื่องการตั้งข้อสงวน โดยที่พิธีสารฯ ข้อ ๗ กำหนดว่า รัฐภาคีจะใช้ดุลพินิจในการนำบทบัญญัติในพิธีสารฯ หรือมาตรการกำกับดูแลอย่างอื่นที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการควบคุมการทิ้งวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุอย่างอื่นโดยเจตนาในน่านน้ำภายในก็ได้ ดังนั้น รัฐภาคีจึงสามารถกำหนดได้ว่าจะ ไม่นำพิธีสารฯ มาใช้บังคับในน่านน้ำภายในของรัฐตน โดยไม่จำเป็นต้องตั้งข้อสงวน (reservation) แต่ประการใด อย่างไรก็ตาม ก็ควรพิจารณาส่งข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายและกลไกทางสถาบันเรื่องการดำเนินการ การปฏิบัติตาม และการบังคับใช้กฎหมายและกลไกดังกล่าวในน่านน้ำภายในให้แก่องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ ตามข้อ ๗.๓

๑.๔ ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงไม่ขัดข้องในหลักการต่อการเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ และขอเรียนว่า ไทยสามารถเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ ได้โดยการภาคยานุวัติ (accession) ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๒๔ ของพิธีสารฯ โดยไม่จำเป็นต้องตั้งข้อสงวนตามที่กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม เสนอ ทั้งนี้ ได้ประสานเป็นการภายในให้เจ้าหน้าที่กรมเจ้าท่าทราบแล้ว

/๒. ร่างพระราชบัญญัติฯ

๒. ร่างพระราชบัญญัติฯ

กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะโดยรวมของร่างพระราชบัญญัติฯ อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่า ยังอาจมีการใช้ถ้อยคำที่ไม่สอดคล้องกัน อาทิ มาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยนิยามของคำว่า “ทะเล” ซึ่งใช้ถ้อยคำว่า “...ดินใต้ผิวดินท้องทะเล” และนิยามของคำว่า “การทิ้งเท” ซึ่งใช้ถ้อยคำว่า “...ดินใต้ผิวดินในทะเล...” ซึ่งไม่สอดคล้องกัน ดังนั้น จึงอาจพิจารณาปรับแก้ไขโดยใช้ถ้อยคำว่า “...ดินใต้ผิวดินของพื้นดินท้องทะเล” แทน เพื่อให้สอดคล้องกัน รวมทั้งสอดคล้องกับถ้อยคำที่ใช้ในคำแปลอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒

๓. ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๓.๑ โดยที่พิธีสารฯ มีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา พิธีสารฯ จึงเข้าข่ายเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๓.๒ ภายหลังจากที่การเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ และร่างพระราชบัญญัติฯ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาตามข้อ ๓.๑ ข้างต้นแล้ว คณะรัฐมนตรีจะได้มีมติมอบหมายกระทรวงฯ เป็นผู้จัดทำภาคยานุวัติสาร (Instrument of Accession) ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๒๔

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๓๐